

لقطات

من المعالم العمرانية لمكة المكرمة و المدينة المنورة و الطائف

MEDENİYET YÄDİĞÄRLÄRİ

Mekke-i Mükerrreme - Medine-i Münevvere

Tâif (1967 - 1984)

Views into the Architectural Aspects of Makkah, Madinah & Taif

Copyright © Çamlıca Basım Yayın, 2011

ÇAMLICA BASIM YAYIN / 94

Genel Yayın Yönetmeni / General Editor

Ömer Faruk YILMAZ

Hazırlayan / Project Director

Anees Bashir CHAUDHRY

Emira Bayraktar CHAUDHRY

Editör / Project Director

İbrahim COŞKUN

Sanat Yönetmeni / Art Director

Osman TURHAN

İngilizce Çeviri / English Translation

Harun TUNCER - Bülent DİŞBUDAK

Grafik & Tasarım / Graphic & Design

Adnan APAYDIN

Kapak Tasarımı / Cover Design

Sedat YAZILITAŞ

Fotoğraflar / Photographs

Anees Bashir CHAUDHRY

Baskı & Cilt / Printing & Binder

Fazilet Neşriyat ve Tic. A.Ş.

1. Baskı, Ekim 2011, İstanbul

ISBN: 978-605-4421-95-4

T.C. Kültür Bakanlığı

Yayıncılık Sertifika No: 15702

Yapım / Production

Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.

İnciliçavuş Sok. No: 27 Kat: 1

Sultanahmet - İSTANBUL

Tel-Faks: 0212 512 41 01

www.camlicabasim.com

bilgi@camlicabasim.com

Genel Dağıtım / General Distributor

Fazilet Neşriyat ve Tic. A.Ş.

Bağlar Mh. Mimar Sinan Cd. No: 52

Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL

Tel: (+90) (212) 657 88 00

Faks: (+90) (212) 657 95 88

لقطات

من المعالم العمرانية
لمكة المكرمة و المدينة المنورة و الطائف

Medeniyet Yâdigârları
MEKKE-İ MÜKERREME
MEDİNE-İ MÜNEVVERE
TAİF

(1967 - 1984)

*Views into the Architectural Aspects of
Makkah, Madinah & Taif*

Anees Bashir CHAUDHRY

ÇAMLICA

Tezkârdır

Sevgili Mekke'ye...

Semâsı altında beni gölgelendiren Ümmü'l-Kurâ'ya...

“Allah'im, Beytü'l-Haram'ından hayatta ve mematta bizi mahrum etme.”

الأهداء

إلى مكة الحبيبة...

أم القرى التي أظلتني تحت سمائها

و سرت على ثرى رباها الطاهر

اللهم لا تحرمنا من نعمة الوجود بجوار بيتك الحرام...

فى الحياة و عند الممات

İÇİNDEKİLER

İçindekiler.....	5
Takdim	7

MEKKE-İ MÜKERREME

Mekke-i Mükerreme Krokisi	10
Mekke-i Mükerreme.....	11
Ecyâd Mahallesi'nden Manzaralar	13
Harem-i Şerif	26
Safâ ve Kuşâşiye'den Manzaralar	29
Sûku'l-Leyl'den Manzaralar.....	39
Kapı ve Roşanlar	41
Sûku's-Sağîr'den Manzaralar	48
Şübeyke ve Bâb Mahallesi'nden Manzaralar	56
Rî'îr-resâm ve Cervel'den Manzaralar.....	68
Ecyâd'a tekrar bir bakış	71
Süleymaniye Mahallesi.....	89
Mescidü'l-Bey'a.....	91
Ayn-ı Zübeyde Kitabeleri.....	94

MEDİNE-İ MÜNEVVERE

Medine-i Münevvere Krokisi.....	103
Medine-i Münevvere.....	105
Medîne Haremi'nden Manzaralar	106
Arif Hikmet Paşa Kütüphanesi.....	108
Şeyh Muhammed Mazhar Rubaati.....	114
Medine Kütüphanesi.....	116
Yakut el-Mardânî Rubatı	117
Mescid-i Nebevî Etrafı	118
Kapı ve Roşanlar	137
es-Sâhatü'l-Kadîm Mahallesi.....	146
Mescid-i Musalla (Gamâme Mescidi).....	150
Mescid-i Ebûbekir ve Ömer (r.anhümâ).....	152
es-Sâhatü'l-Cedîd Caddesi.....	154
Mısırlılar Tekkesi	155
Medine İstasyonu	158
Mescidü'l-Anberiyye (İstasyon Mescidi)	170

TÂİF

Tâif Kışlası.....	176
Tâif Evleri.....	178
Tâif Mescidleri	189

Takdim

Allahü Teâlâyâ hamd ve senâdan sonra Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâma salat ve selam olsun.

Kitâbımızda Mekke-i Mükerrreme, Medîne-i Münevvere ve Taif'e ait eski mimariyi yansıtan (1967-1984 arasında çekilmiş) fotoğraflar yer almaktadır. Bu kitabı Albüm şeklinde çıkarmamızın gayesi;

Evvelâ geniş bir okuyucu kitlesine ve meraklılarına ve husûsiyle de araştırmacılarımıza içinden ders çıkarılacak ve bugün izine bile rastlanamayan eski eserlere ışık tutmak, ileriki araştırmalarına yardım edecek malzemeyi sağlamak.

İkincisi gelecek nesillere eski mimaride görülen tarz ve cemiyet hayatı hakkında bilgi vererek eski ile yeni arasında tarihi bir bağ kurmalarını sağlamaktır.

Bu kitapta en önemli üzerinde durduğum sosyal ve iktisadi ilişkilerin değişime uğramasına ve özellikle son yıllarda meydana gelen köklü değişimlerin günümüz hayatına etkilerini ortaya koymak, ve bu kutsal mekanlara duyulan hasreti biraz olsun derinleştirecek maziden kesitler arz etmektedir.

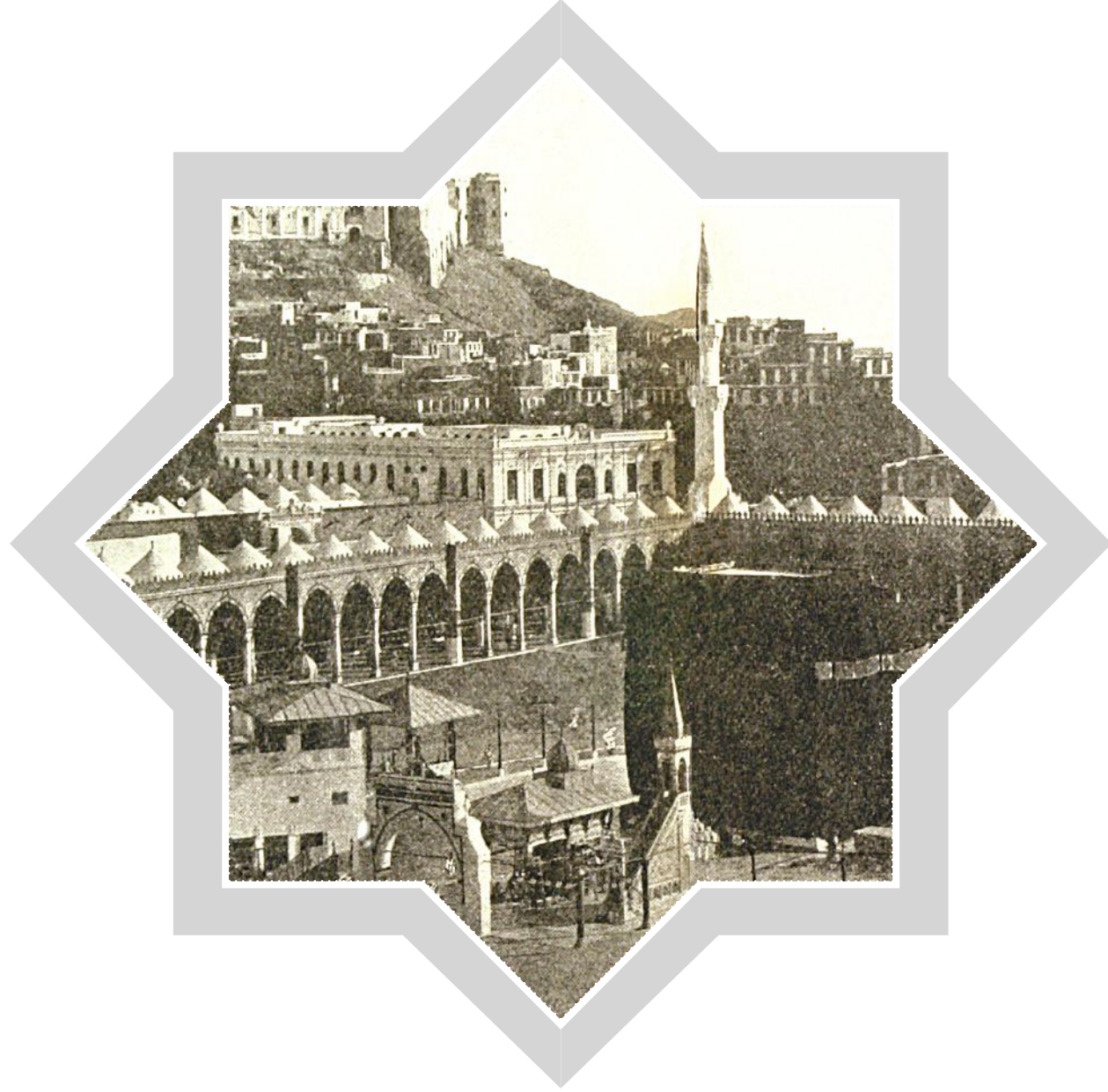
Bu fotoğrafları görerek bununla ilgili yorum ve bilgi vermek isteyen değerli okurlarımızın P. O.BOX 84 Mekke-i Mükerrreme posta kodu 21955 ve Telefon 02 540 1292 adresine iletme lütfunda bulunmalarını şimdiden istirham ederken gereken ilgiyi göstereceğimi, kendilerine olan saygı ve takdirlerimi iletirim.

Son olarak bu kitabın hazırlanış safhalarında yılmadan fotoğrafların düzenlenmesinden, titizlikle korunmasından ve kitap haline getirilmesine kadar, gece gündüz yanımda bulunarak bu kitabın neşrini te'mîn eden ve yanımdan ayrılmayan kıymetli eşime ve Oğlum Muhammed'e değerli kızlarım ve eşlerine takdir ve teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Okuyucuların dikkatini çekmek isterim ki: Bu kitaptaki bütün Fotoğraflar benim şahsi çekimlerimdir. Çok azı vardır ki tarihi değeri olan bu fotoğrafların kim tarafından alındıklarına ait dip not düştüm. Bununla birlikte o zamanın imkânları dâhilinde çok iyi çıkmayan fotoğraflar içinde özür dilerim.

Cenab-ı Hak niyeti ve kasdı bilen, en doğru yola hidayet erdirendir.

Anees Bashir Chaudhry
Mekke-i Mükerrreme, Rebîulevvel 1429

مكة المكرمة
**MEKKE-İ
MÜKERREME**